

«Τρεις κουζίνες σ' ένα πιάτο» Το ιστολόγιο ως εκπαιδευτικό εργαλείο για την παρουσίαση μιας συλλογικής, διαθεματικής εργασίας

Ε. Βασιλάκη (ΠΕ05)¹, Σ. Γιασσάκη (ΠΕ07)², Α. Πηγιάκη (ΠΕ06)³

¹ Γυμνάσιο Γαζίου
vasilrena@yahoo.gr

² Γυμνάσιο Γαζίου
etwinn11@gmail.com

³ Γυμνάσιο Γαζίου
afpigiaki@gmail.com

Περίληψη

Το ιστολόγιο «Τρεις κουζίνες σ' ένα πιάτο» δημιουργήθηκε από 34 μαθητές της Γ' τάξης του Γυμνασίου Γαζίου, Ηρακλείου Κρήτης στα πλαίσια πολιτιστικού προγράμματος και αποτέλεσε ένα μέσο κοινοποίησης των αποτελεσμάτων μιας ομαδικής εργασίας με θέμα τις διατροφικές συνήθειες τριών ευρωπαϊκών χωρών. Το σχολείο μας διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής και αίθουσες με διαδραστικούς πίνακες, όπου οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να εργαστούν. Έτσι συγκέντρωσαν πληροφορίες πάνω στη διατροφή των Άγγλων, Γάλλων και Γερμανών, των οποίων τις γλώσσες διδάσκονται. Στη συνέχεια όφειλαν να τις αναρτήσουν στο ιστολόγιο, που είχε δημιουργηθεί στο Blogger της Google μετά από επιθυμία μαθητών οι οποίοι ήδη γνώριζαν την εφαρμογή αυτή από προηγούμενη τους ενασχόληση. Στόχος της εργασίας ήταν οι μαθητές να γνωρίσουν διαφορετικές κουλτούρες, να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους στις αντίστοιχες γλώσσες, αλλά και να εξοικειωθούν με τη χρήση του ιστολόγιου ως εργαλείο κοινωνικής δικτύωσης. Τόσο οι μαθητές όσο κι εμείς, ως εκπαιδευτικοί, συνειδητοποιήσαμε ότι το ιστολόγιο μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο ελεύθερης έκφρασης που δεν τερματίζει, αλλά ανατροφοδοτεί διαρκώς τους χρήστες για διαρκή μάθηση.

Λέξεις κλειδιά: ιστολόγιο, κοινωνική δικτύωση, ανάρτηση

1. Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια ο όρος «κοινωνική δικτύωση» ακούγεται ολοένα και περισσότερο στον απόηχο των νέων τεχνολογικών εξελίξεων. Κοινωνικά δίκτυα όπως Blogger, Facebook, Twitter, Bebo, Moodle, Edmodo και διάφορα άλλα αποσπούν μεγάλο μέρος από τον ελεύθερο χρόνο των ανθρώπων και κυρίως των νέων. Η χρήση και η δράση των κοινωνικών αυτών δικτύων στοχεύει στην

επικοινωνία, την ενημέρωση, τη διασκέδαση ή και την εκπαίδευση εκείνων που τα χειρίζονται. Σε έρευνα που έγινε στην Αμερική στις αρχές του 2003, το 44% των ενήλικων χρηστών είχαν χρησιμοποιήσει το διαδίκτυο για να δημοσιεύσουν τις σκέψεις τους, να απαντήσουν σε άλλους, να αναρτήσουν εικόνες, να μοιραστούν αρχεία και κατά τ' άλλα να συμβάλουν στην έκρηξη των απευθείας διαθέσιμων περιεχομένων στο διαδίκτυο (Lenhart, Fallows & Horrigan, 2004). Μερικά χρόνια αργότερα μία άλλη έρευνα έδειξε ότι το 64% όλων των εφήβων που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο μπορούσαν να θεωρηθούν «δημιουργοί περιεχομένων» (content creators) (Lenhart et al., 2007). Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι με τα χρόνια οι διάφορες κοινωνικές πλατφόρμες δικτύωσης αποτελούν καθημερινότητα των σύγχρονων ανθρώπων.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο είναι αναπόφευκτη μια γενικότερη αλλαγή στον τρόπο ζωής μας, με την ψηφιακή κουλτούρα να κερδίζει ολοένα και μεγαλύτερο έδαφος, καθώς η κοινωνία μας είναι πλέον κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης (Voogt, 2008). Εμείς, ως ενεργοί «ψηφιακοί» πολίτες αυτής της κοινωνίας καλούμαστε όχι μόνο να κάνουμε χρήση της πληροφορικής, αλλά και διαρκώς να ενημερωνόμαστε για τις τεχνολογικές εφαρμογές των πληροφοριών σε διάφορα συστήματα (H/Y, κινητό τηλέφωνο κ.α.) ώστε να τις χρησιμοποιούμε προς όφελός μας. Κατά συνέπεια επηρεάζονται και αναγκαστικά προσαρμόζονται στη νέα κοινωνική πραγματικότητα τομείς όπως η υγεία, η ενημέρωση, η οικονομία, η διοίκηση καθώς και η εκπαίδευση.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, ως σύγχρονοι εκπαιδευτικοί, οφείλουμε να είμαστε ανοιχτοί στις νέες αλλαγές, να τις επεξεργαζόμαστε και να τις προσαρμόζουμε στις ανάγκες των μαθητών μας. Ο αλφαριθμητισμός του νέου ανθρώπου δεν περιορίζεται μόνο στην ανάγνωση, τη γραφή και την αριθμητική, αλλά πλέον εκτείνεται και στην πληροφορία, την επικοινωνία και την τεχνολογία. Επομένως η εκπαίδευση των μαθητών μπορεί να έχει ποικίλες μορφές, και όχι αποκλειστικά μία, όπου η μία συμπληρώνει την άλλη και είναι δια βίου. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτη είναι η προσπάθεια εφαρμογής της υβριδικής μάθησης (blended learning) στην ξενόγλωσση εκπαίδευση, συνδυάζοντας το παραδοσιακό μάθημα μέσα στην τάξη (face-to-face) με τη χρήση εκπαιδευτικών ψηφιακών υλικών και εφαρμογών τεχνολογίας. Μ' αυτόν τον τρόπο δανείζονται και μοιράζονται οι γνώσεις με άλλους εκπαιδευτικούς και μαθητές σ' όλο τον κόσμο, επεκτείνοντας την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό (Hassel & Hassel, 2009).

Στην ξενόγλωσση εκπαίδευση γίνεται όλο και πιο σαφές, ότι η στείρα εκμάθηση της γραμματικής και του λεξιλογίου της άλλης γλώσσας δεν ολοκληρώνει το έργο του εκπαιδευτικού μέσα στη σχολική αίθουσα. Καθώς λοιπόν είναι αξιοσημείωτη η ευκολία με την οποία οι ίδιοι οι μαθητές χειρίζονται μέσα κοινωνικής δικτύωσης, χωρίς να έχουν κάποια στοιχειώδη εκπαίδευση από τους καθηγητές τους (Richardson, 2010), εκμεταλλευτήκαμε ακριβώς αυτήν την δεξιότητα, και τη συνδυάσαμε με την επιθυμία τους να ασχοληθούν με το θέμα της γαστρονομικής κουλτούρας τριών άλλων χωρών. Έτσι το μάθημα επεκτείνεται έξω από τα στενά όρια της σχολικής

αίθουσας και παράλληλα η ενασχόληση των μαθητών με αυτό το πολιτισμικό στοιχείο διαφορετικών κοινωνιών ενεργοποιεί μηχανισμούς βιωματικής μάθησης, εμπλουτισμού του λεξιλογίου τους και συγκριτικής σκέψης πάνω στον πολιτισμό της κάθε χώρας. Εξάλλου η ίδια η φύση της γλώσσας εμποδίζει τον διαχωρισμό της από την κουλτούρα (Doye, 1996). Με αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο εξοικειώνονται με τη γλώσσα, αλλά γνωρίζουν και συνειδητοποιούν τη διαφορετικότητα, την αποδέχονται και σέβονται τη μοναδικότητα του κάθε πολιτισμού.

2. Ιστολόγια και εκπαίδευση

2.1 Τα ιστολόγια ως εκπαιδευτικά εργαλεία

Στην πρόσφατη βιβλιογραφία γίνεται ολοένα και συχνότερα αναφορά σε εργαλεία Web 2.0 και τη χρήση τους στην εκπαίδευση. Ειδικότερα υποστηρίζεται ότι συμβάλουν σε μια πιο διαδραστική σχέση μεταξύ μαθητή και καθηγητή και μεταξύ μαθητή και μαθητή, καθώς δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες τους να προσθέτουν ή και να αλλάζουν το περιεχόμενο στο διαδίκτυο εύκολα και γρήγορα, να επικοινωνούν ή να μοιράζουν πληροφορίες, νέες εφαρμογές και νέες ιδέες (Schrum & Levin, 2009). Αυτομάτως μπαίνουν σε μια διαδικασία να αναπτύξουν νέες μαθησιακές δεξιότητες, πέρα από τις τεχνολογικές, οι οποίες λειτουργούν και ως αναγκαία εφόδια για το μέλλον τους. Η ενίσχυση της κριτικής σκέψης και η δεξιότητα στην επίλυση προβλημάτων, η καλλιέργεια της δημιουργικότητας, η ανάπτυξη της επικοινωνίας και της ομαδικής συνεργασίας είναι δεξιότητες απαραίτητες για τον άνθρωπο του 21^{ου} αιώνα.

Όσον αφορά τα ιστολόγια οι εκπαιδευτικοί μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν αφενός για να αποθηκεύσουν έτοιμο υλικό για τους μαθητές ή τους συναδέλφους τους, αφετέρου για την παρουσίαση ομαδικών εργασιών από τους ίδιους τους μαθητές. Στην πρώτη περίπτωση ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι κυρίαρχος, καθώς είναι αυτός ο οποίος ελέγχει και βελτιώνει το περιεχόμενο του ιστολογίου. Στη δεύτερη περίπτωση ωστόσο, ο ρόλος του εκπαιδευτικού περιορίζεται στον διακριτικό έλεγχο της εργασίας, καθώς οι μαθητές τώρα έχουν πιο άμεση επικοινωνία μεταξύ τους και μεγαλύτερη αυτονομία για την επεξεργασία του υλικού που συγκεντρώνουν. Οι εκπαιδευτικοί λειτουργούν ως «αρχιτέκτονες» ή «διευκολυντές» της όλης μαθησιακής διαδικασίας δημιουργώντας ένα άριστο μαθησιακό περιβάλλον και παρακινώντας το μαθητή να έχει μεγαλύτερη ευθύνη της δικής του μόρφωσης (Wankel & Blessinger, 2012). Σ' αυτή τη λογική κινήθηκε και ο διαγωνισμός που οργανώθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και την Ψηφιακή Ελλάδα το 2008, με το σύνθημα οι μαθητές να «ξεμπλογκάρουν» και να συνειδητοποιήσουν ότι το ιστολόγιο αποτελεί ισχυρό εργαλείο για τη μόρφωσή τους.

Το ιστολόγιο «Τρεις κουζίνες σ' ένα πιάτο», που αποτέλεσε εργασία για τα πολιτιστικά προγράμματα του Γυμνασίου Γαζίου για το σχολικό έτος 2011-2012,

εμπίπτει στη δεύτερη περίπτωση. Συνολικά, 34 μαθητές της τρίτης τάξης βρήκαν την ευκαιρία να εκφραστούν μέσα από αυτή τη διαδικασία, να διδάξουν και να διδαχθούν. Αυτό το είδος διδασκαλίας είναι πιο ισχυρό γιατί έχει τις ρίζες του στην αυθεντική και εμπειρική μόρφωση, που είναι πιο σημαντική και ουσιαστικά αποτελεί μεγαλύτερο κίνητρο για τους μαθητές (Wankel & Blessinger, 2012). Μια τέτοια διαδικασία τους καθιστά αυτόματα υπεύθυνους για την δική τους εκπαίδευση και διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους, καθώς γίνονται «ενεργοί συν-δημιουργοί της γνώσης» (active co-creators of knowledge) και των δεξιοτήτων τους, συνδέοντας την προσωπική με την κοινωνική ζωή τους σε μία σχέση αλληλεπίδρασης.

2.2 Διαθεματικότητα και πολυπολιτισμικότητα μέσα από το ιστολόγιο

Ο Dewey (1990) είπε ότι «ζούμε σε έναν κόσμο, όπου όλες οι πλευρές συνδέονται... συνδέστε το σχολείο με τη ζωή και όλες οι σπουδές θα συνδεθούν αναγκαστικά». Όπως ειπώθηκε και παραπάνω, η κοινωνία μας έχει μπει σε τροχιά κοινωνικών αλλαγών λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, όπου η γνώση και η πληροφόρηση μεταδίδεται με εκπληκτικά ταχείς ρυθμούς. Είναι λοιπόν αναγκαίο και επιτακτικό ο μαθητής να διαμορφώσει μια πολυδιάστατη δημιουργική προσωπικότητα για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις νέες προκλήσεις.

Στη νέα αυτή πραγματικότητα και την ανάγκη να επαναπροσδιοριστεί ο ρόλος του σχολείου προτάθηκε και συντάχθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο το νέο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) υποχρεωτικής εκπαίδευσης και την Ευέλικτη Ζώνη ως Πρόγραμμα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Διαθεματικών Δραστηριοτήτων. Στο εισαγωγικό σημείωμα του προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου σημειώνεται ότι «προωθείται η διασύνδεση γνωστικών αντικειμένων μέσα από τις κατάλληλες προεκτάσεις των διδασκόμενων θεμάτων, η σφαιρική ανάλυση βασικών εννοιών και προβάλλεται η παράμετρος της διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης στη σχολική πράξη, διαδικασία που ενισχύει γενικότερα τη γενική παιδεία» (Αλαχιώτης, 2003). Έτσι η διαθεματικότητα στοχεύει στην ολιστική κατάκτηση της γνώσης, καθώς οι μαθητές διερευνούν θέματα του ενδιαφέροντός τους και τα προσεγγίζουν μέσα από τη δική τους ματιά.

Μέσα από το ιστολόγιο «Τρεις κουζίνες σ' ένα πιάτο» αναδεικνύεται παράλληλα με τη διαθεματικότητα και η αξία της πολυπολιτισμικότητας. Σε έναν διαρκώς εξελισσόμενο κόσμο με κύριο χαρακτηριστικό την παγκοσμιοποίηση δίνεται η δυνατότητα γνωριμίας και επικοινωνίας, καθώς και ανταλλαγής ιδεών με άλλους πολιτισμούς. Επομένως επιτυγχάνεται ένας επιμέρους παιδαγωγικός στόχος, καθώς οι μαθητές ενεργοποιούν μηχανισμούς συγκριτικής σκέψης, συγκρίνοντας τις τρεις κουλτούρες μεταξύ τους, αλλά και τη δική τους κουλτούρα με αυτές. Μ' αυτόν τον τρόπο συνειδητοποιούν τη διαφορετικότητα και τη μοναδικότητα της κάθε μιας.

3. Το ιστολόγιό μας

3.1. Στάδια δημιουργίας

Αφορμή για την ενασχόληση μας με το συγκεκριμένο θέμα αποτέλεσε ένα κοινό κεφάλαιο και στα τρία ξενόγλωσσα σχολικά βιβλία, το οποίο αφορά τα φαγητά και τις διατροφικές συνήθειες της κάθε χώρας. Εκφράστηκε η επιθυμία από πολλούς μαθητές να γνωρίσουν περισσότερα πάνω σ' αυτό το θέμα. Αφού συμφωνήθηκε να περιληφθούν και οι τρεις γλώσσες σε μία εργασία, ο κάθε καθηγητής δημιούργησε μια λίστα με τα ονόματα των μαθητών που ήθελαν να ασχοληθούν με την αντίστοιχη κουζίνα. Σε μεγάλο ποσοστό οι μαθητές θέλησαν να ασχοληθούν με δύο κουζίνες, αφού διδάσκονταν δύο γλώσσες αντίστοιχα. Το επόμενο στάδιο ήταν η επιλογή των υποθεμάτων της εργασίας από τους ίδιους τους μαθητές. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας ακούστηκαν ενδιαφέρουσες απόψεις για τον τρόπο προσέγγισης του θέματος, ενώ ο ρόλος των καθηγητών υπήρξε καθαρά συμβουλευτικός. Στο τέλος καταλήξαμε όλοι μαζί στα ακόλουθα υποθέματα:

- Η καθημερινότητα στην κουζίνα (γεύματα, ωράριο κ.α.)
- Γιορτινά τραπέζια και μενού
- Χαρακτηριστικά τρόφιμα και προϊόντα
- Το φαγητό στη γλώσσα (παροιμίες, ιδιωματικές εκφράσεις, λεξικό)
- Το φαγητό στον κινηματογράφο
- Το φαγητό στη λογοτεχνία
- Παραδοσιακές συνταγές κάθε κουζίνας

Ακολούθησε η ανάθεση εργασιών και έρευνας σε ομάδες αποτελούμενες από 2 έως 5 μαθητές. Οι μαθητές αναζήτησαν τις πληροφορίες τους κυρίως μέσα στο διαδίκτυο, αλλά και σε ανθρώπους του περιβάλλοντός τους, σε βιβλία και περιοδικά. Αξίζει να σημειώσουμε εδώ ότι το σχολείο μας βρίσκεται σε περιοχή με αναπτυσσόμενο τουρισμό, ενώ υπάρχουν και πολλοί μόνιμοι κάτοικοι από διάφορες χώρες. Αρκετοί από τους μαθητές μας προέρχονται επίσης από οικογένειες, όπου ο ένας γονιός κατάγεται από μία από τις χώρες, με τις οποίες συσχετίστηκε η εργασία. Εκμεταλλευόμενοι λοιπόν όλες αυτές τις πηγές και επιστρατεύοντας όλες τους τις ικανότητες, συνέλεξαν τις πληροφορίες τους, τις επεξεργάστηκαν και τις αξιολόγησαν, ζητώντας τη βοήθεια των καθηγητών τους, όπου παρουσιαζόταν ανάγκη.

Το τελευταίο βήμα αφορούσε την μορφή της παρουσίασης των πληροφοριών που συγκέντρωσαν και κατ' επέκταση της ίδιας της εργασίας. Η ιδέα του ιστολόγιου στηρίχτηκε πρώτον στο γεγονός ότι ήταν κάτι πρωτότυπο για τους περισσότερους μαθητές, και δεύτερον, και ίσως πιο σημαντικό, στο γεγονός, ότι είναι ένα εργαλείο ελεύθερης και διαρκούς έκφρασης και διάδρασης μεταξύ των μαθητών και μεταξύ των μαθητών και των καθηγητών τους. Η πλειοψηφία έδειξε ενθουσιασμό με την ιδέα, ενώ υπήρξε μια μειοψηφία που δήλωσε άγνοια κι επιφυλακτικότητα λόγω

ανασφάλειας στη χρήση του. Θεωρήσαμε λοιπόν σκόπιμο να αναζητήσουμε έναν μαθητή υπεύθυνο από κάθε ερευνητική ομάδα, που θα ήταν πρόθυμος να καθοδηγήσει τους άλλους στην ανάρτηση των αποτελεσμάτων της ομάδας του, στηρίζοντας στην όλη διαδικασία εκείνους που δυσκολεύονταν. Προτάθηκε από τους μαθητές η δημιουργία του ιστολόγιου μέσω του Blogger της Google μιας και κάποιοι μαθητές ήταν ήδη εξοικειωμένοι από προηγούμενη χρήση. Πριν από κάθε ανάρτηση το υλικό ελεγχόταν από τους καθηγητές για τυχόν ανακρίβειες ή ορθογραφικά λάθη κι έπειτα δημοσιευόταν.

3.2. Ανάρτηση υλικού και χρήση ΤΠΕ

Οι αναρτήσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας έγιναν σε ποικίλες μορφές. Στην πλειοψηφία τους αποτελούνται από κείμενα, που δακτυλογραφήθηκαν κατευθείαν στο ιστολόγιο. Πολλά από αυτά συνοδεύονται από εικόνες και βίντεο, που απεικονίζουν διάφορες δραστηριότητες, οι οποίες έγιναν στα πλαίσια της εργασίας. Αξίζει να σημειώσουμε ότι οι μαθητές μας εξέπληξαν τόσο με τους πειραματισμούς, όσο και με τη φαντασία τους για την τελική παρουσίαση της εργασίας. Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά μερικά παραδείγματα:

- Οι μαθητές βρήκαν παραδοσιακές χριστουγεννιάτικες συνταγές από τις χώρες του ενδιαφέροντός τους κι έφτιαξαν γλυκά, τα οποία και πρόσφεραν σε σχολική εκδήλωση. Καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης έβγαλαν φωτογραφίες, τις οποίες επεξεργάστηκαν μέσω του ελεύθερου λογισμικού Picasa κι έφτιαξαν ένα κολάζ φωτογραφιών (Εικόνα 1). Μετέτρεψαν επίσης με το ίδιο πρόγραμμα φωτογραφίες από την ίδια εκδήλωση σε μια μονόλεπτη ταινία επενδυμένη με εφέ και ήχο από χριστουγεννιάτικη μελωδία και την ανέβασαν στο ιστολόγιο (Εικόνα 2). Το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό.

Εικόνα 1. Κολάζ φωτογραφιών

Εικόνα 2. Βίντεο με ήχο

- Σε μορφή ψηφιακού κειμένου, που δακτυλογραφήθηκε κατευθείαν στο ιστολόγιο, παρουσίασαν ποικίλες πληροφορίες, τις οποίες επένδυσαν με κατάλληλο φωτογραφικό υλικό και πέτυχαν μοναδικά αποτελέσματα. Τέτοια παραδείγματα είναι τα άρθρα με τίτλο «Γαστρονομική ανασκόπηση στη Γερμανία» και «Ποια είναι η σχέση των Άγγλων με το τσάι;» (Εικόνα 3).

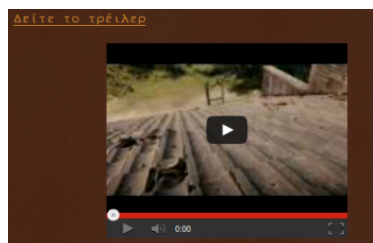
Εικόνα 3. Στιγμιότυπα από κείμενα με εικόνες

- Σε άλλες περιπτώσεις οι μαθητές χρησιμοποίησαν το πρόγραμμα Scribd για να αναρτήσουν αρχεία που είχαν δημιουργήσει στο Power Point, όπως «Παραδοσιακά και γιορτινά μενού στην Αγγλία», «Τι να σου φέρω από τη Γερμανία;» (Εικόνα 4).

Εικόνα 4. Πρόγραμμα Scribd

- Στην ανάρτηση «Τα φαγητά στον κινηματογράφο» οι μαθητές κατέβασαν με τη βοήθεια του Mozilla DownloadHelper τρέιλερ μιας ταινίας από το YouTube και στη συνέχεια το μεταφόρτωσαν στο ιστολόγιο (Εικόνα 5), ενώ σε άλλες αναρτήσεις επεξεργάστηκαν και ανάρτησαν βίντεο που είχαν τραβήξει με κάμερα κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων (Εικόνα 6).

Εικόνα 5. Τρέιλερ ταινίας

Εικόνα 6. Αποσπάσματα συνεντεύξεων

Καθ' όλη τη διάρκεια της ενασχόλησης τους με την εργασία, οι μαθητές χρησιμοποιούσαν επίσης τα προσωπικά τους ηλεκτρονικά ταχυδρομεία (e-mails) για

να επικοινωνούν, καθώς επίσης και το ελεύθερο λογισμικό Dropbox για να διαμοιράζουν βίντεο και φωτογραφίες.

4. Προβλήματα και προβληματισμοί

Το μεγαλύτερο πρόβλημα κατά τη διάρκεια της καταγραφής των αποτελεσμάτων στο ιστολόγιο αποτέλεσε ο περιορισμένος χρόνος που είχαν οι μαθητές για να δουλέψουν στο σχολείο. Έτσι ήταν πολύ δύσκολο για τα μέλη μιας ομάδας να συνεργαστούν μεταξύ τους, καθώς έπρεπε να ορίζουν συναντήσεις κατά τον ελεύθερο τους χρόνο, ώστε να μπορούν να δουλέψουν σε προσωπικούς υπολογιστές. Υπήρχε, ωστόσο, περιορισμός διότι δεν είχαν όλοι οι μαθητές από τα σπίτια τους πρόσβαση στο διαδίκτυο και η χαρά της δημιουργίας έπρεπε συχνά να αναβάλλεται μέχρι να υπάρξει η δυνατότητα να πραγματοποιηθεί. Απορίες κι ερωτήσεις προς τους καθηγητές επιλύονταν από τους διαθέσιμους Η/Υ του σχολείου.

Προβληματισμό μας δημιούργησε η επιφυλακτικότητα τόσο των μαθητών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, όσο και των συμμαθητών τους έξω από αυτό, στο να παραθέσουν σχόλια στις αναρτήσεις του ιστολόγιου. Ο ιστότοπος αυτός τελικά χρησίμευε για όλους ως χώρος παρουσίασης, όμως υπήρχε μία φανερό αναστολή στο θέμα της προσωπικής έκθεσης στο ευρύ κοινό. Ως προς αυτό η εργασία μας δε σημείωσε τα επιθυμητά αποτελέσματα, μιας κι εμείς ως καθηγητές δώσαμε περισσότερο βάρος στους υπόλοιπους στόχους, όπως διαπολιτισμική και διαθεματική εκπαίδευση, καθώς και ενασχόληση των μαθητών με την αναζήτηση πληροφοριών, τη χρήση ΤΠΕ και τη δρομολόγηση των αναρτήσεων.

Αναρωτηθήκαμε αν έπρεπε οι διάφορες αναρτήσεις να γίνονται στην εκάστοτε ξένη γλώσσα, μιας και η εργασία αφορούσε τα ξενόγλωσσα μαθήματα. Όμως το ιστολόγιο δεν απευθυνόταν μόνο σε μια κλειστή ομάδα που μιλάει τις συγκεκριμένες γλώσσες, αλλά προοριζόταν για όποιον ήθελε να συλλέξει πληροφορίες πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Έτσι θέλαμε να γίνονται κατανοητές οι πληροφορίες από οποιονδήποτε ήθελε να διαβάσει τις αναρτήσεις μας, μα κυρίως από τους συμμαθητές των μαθητών που ασχολήθηκαν με αυτό, ώστε η προσπάθειά τους να μπορέσει να βρει την ανταπόκριση που της αξίζει.

5. Συμπεράσματα

Τόσο οι μαθητές όσο κι εμείς οι εκπαιδευτικοί αισθανθήκαμε ικανοποίηση για το τελικό αποτέλεσμα. Η εργασία αυτή καθ' αυτή είχε διάφορους και διαφορετικούς στόχους, οι οποίοι κι επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό:

- Να εμπλουτίσουν οι μαθητές το λεξιλόγιό τους στις τρεις ξένες γλώσσες που διδάσκονται στο σχολείο μας, αναζητώντας πληροφορίες στην εκάστοτε γλώσσα, συγκρίνοντας με ήδη υπάρχουσες γνώσεις και με άλλες γλώσσες που ξέρουν, ακόμη και με τη μητρική. Πολλές φορές κατά την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να διαβάσουν

κείμενα στην αυθεντική γλώσσα (Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική) και να συναντήσουν νέο λεξιλόγιο το οποίο και σταδιακά αφομοίωσαν (Warschauer, 1999). Παράλληλα, έκαναν χρήση των ξένων γλωσσών μέσα στο ιστολόγιο, γράφοντας συνταγές φαγητών και γλυκών, οι οποίες ήταν λεξιλογικά και συντακτικά πιο σύνθετες σε σχέση με τον προφορικό λόγο.

- Να εισαχθούν στη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Όσο σημαντικό είναι να γνωρίσει ο μαθητής το λεξιλόγιο, τη γραμματική και το συντακτικό μιας άλλης χώρας, άλλο τόσο αναγκαίο είναι να εξοικειωθεί με τον πολιτισμό της. Διότι ο όρος «πολιτισμός» συμπεριλαμβάνει όλους τους συνδεδετικούς κρίκους προς την κοινωνία, της οποίας τη γλώσσα μελετάμε και μαθαίνουμε (Buttjes, 1991), στην περίπτωση μας τις γαστρονομικές της ιδιαιτερότητες.
- Να εκπαιδευτούν στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, συγκροτώντας ένα ενιαίο σύνολο γνώσεων και δεξιοτήτων, που θα τους επιτρέπει να αναπτύξουν προσωπική άποψη για θέματα που σχετίζονται μεταξύ τους, με ζητήματα της καθημερινής ζωής και να διαμορφώσουν τη δική τους κοσμοθεωρία και κοσμοαντίληψη (Αλαχιώτης, 2002).
- Να αξιολογηθούν οι μαθητές στην ικανότητα εύρεσης, επεξεργασίας και γενικά αξιολόγησης πληροφοριών. Δεν ήταν χρήσιμες όλες οι πληροφορίες που συνέλεξαν, πολλές από αυτές ήταν περιττές, διότι δεν παρουσίαζαν τίποτα το διαφορετικό σε σχέση με τη δική τους πραγματικότητα. Η ικανότητα επιλογής και φιλτραρίσματος των κατάλληλων πληροφοριών απαιτεί μια βαθύτερη ενασχόληση με το εκάστοτε θέμα, που πρέπει να αξιολογηθεί ανάλογα.
- Να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες, ώστε αυτές να αποτελέσουν κομμάτι της γενικής τους μόρφωσης. Εκπληκτοι διαπιστώσαμε ότι ένας μεγάλος αριθμός μαθητών μας ήταν ήδη γνώστες πολλών τεχνολογικών εφαρμογών. Η χρήση των ΤΠΕ τους έδωσε τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με προγράμματα και εφαρμογές που διευκολύνουν την επικοινωνία, τη συνεργασία και την παρουσίαση του υλικού τους, πράγμα που προϋποθέτει από την πλευρά τους την καλλιέργεια κριτικής, αναλυτικής και συνδυαστικής σκέψης, τη διάθεση συνεργασίας με τους συμμαθητές τους και το αίσθημα ευθύνης για το τελικό αποτέλεσμα της εργασίας. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι οι νέες τεχνολογίες λειτουργούν ως ένα αποτελεσματικό μέσο που διευκολύνει την διδακτική διαδικασία (Μήτσης, 2004).

Αναφορές

Buttjes, D. (1991). *Mediating Languages Cultures: Towards an Intercultural Theory of Foreign Language Education*. Bristol: Multilingual Matters.

Dewey, J. (1990). *The School and Society and the Child and the Curriculum*. Chicago: The University of Chicago Press.

- Doye, P. (1996). Foreign Language Teaching and Education for Intercultural and International Understanding. *Evaluation and Research in Education*, 10(2), 105.
- Hassel, E.A. & Hassel, B.C. (2009). *3X for all: Extending the reach of education's best*. Chapel Hill, N.C: Public Impact.
- Lenhart, A., Fallows, D., & Horrigan, J. (2004). *Content Creation Online*. Ανάκτηση στις 6 Ιουλίου 2013 από http://www.pewinternet.org/~media/Files/Reports/2004/PIP_Content_Creation_Report.pdf.pdf
- Lenhart, A., Madden, M., Macgill, A.R., & Smith, A. (2007). *Teens and Social Media*. Ανάκτηση στις 6 Ιουλίου 2013 από <http://www.pewinternet.org/Reports/2007/Teens-and-Social-Media.aspx>
- Richardson, W. (2010). *Blogs, wikis, podcasts, and other powerful Web tools for classroom (3rd ed.)*. California: Corwin Press.
- Schrump, L. & Levin, B.B. (2009). *Leading 21st-Century Schools: Harnessing Technology for Engagement and Achievement*. California: Corwin Press.
- Voogt, J. (2008). IT and curriculum process: Dilemmas and challenges. Στο J.Voogt & G. Knezek (Eds.), *International handbook of information technology in primary and secondary education* (pp. 117-132). New York: Springer.
- Wankel, C. & Blessinger, P.(2012). *Increasing Student Engagement and Retention using Online Learning Activities: Wikis, Blogs and Webquests*. UK: Emerald Group Publishing Limited.
- Warschauer, M. (1999). *Electronic literacies: Language, culture, and power in online education*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Αλαχιώτης, Σ. (2002). *Για ένα Σύγχρονο Εκπαιδευτικό Σύστημα*. Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων, Νο 7, 7-18, Αθήνα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Αλαχιώτης, Σ. (2003). *Εισαγωγικό Σημείωμα του Προέδρου του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*. Ανάκτηση στις 20 Αυγούστου 2013 από το <http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/prologos.pdf>

Μήτσης, Ν. (2004). Η Διδασκαλία της Γλώσσας υπό το Πρίσμα της Επικοινωνιακής Προσέγγισης – Εισαγωγή στη Θεωρία και τις Τεχνικές του Επικοινωνιακού Μοντέλου. Αθήνα, Gutenberg.

Abstract

The blog entitled [«Τρεις κουζίνες σ' ένα πιάτο»](#) (“three cuisines in a dish”) was created by pupils of our school aiming at hosting the results of a team school project on nutritional habits in three European countries (England, France and Germany), whose language is taught in our school. The students were asked to gather the necessary information and post them to their blog. The objectives of this project were the students to gain knowledge of different cultures, to enrich their vocabulary in these foreign languages and become accustomed to creating blogs, posting and making comments in them as tools of social networking. All in all, by the end of this project, not only the students but we, as teachers, realized that blogs can become a powerful tool for students to express themselves in a free and endless way, as well as to give them feedback for continuous learning.

Keywords: blogs, social networking, posting